

Eurázsia Történelmi Lovasút II.

Az expedíció Székelyhídról a Bihar vármegyei **Bályok** felé vette az irányt, ahová este kilenc órakor érkeztek meg. Mivel két évvel ezelőtt is itt szálltak meg, már régi ismerősként, gazdagon terített asztallal fogadták őket. Bályok Árpád-kori település, első írásos említése 1213-ból való. Elnevezését így magyarázzák:

„A nádasok közepén élt egy nagy kígyó. Az arra járó embereket megette. Egy Bályoki Szilveszter nevű ember elhatározta, hogy megöli a kígyót. Nagy tükröt tartott maga elé, úgy közeledett a kígyó felé. A kígyó meglátta magát a tükörben, nekiugrott a tükörnek: azt gondolta, hogy egy másik kígyó van ott. Ekkor Bályoki egy nagy karddal levágta a fejét. Az ő nevéből kapta a falu a Bályok nevet.”

A Berettyó jobb partján fekvő településnek kétharmada református magyar.

Másnap korán reggel a „hepehupás vén Szilágyban” található **Kraszna** felé indultak a csapat tagjai.

A Szilágyság

egyik legkorábbi tájnevünk, már a 14. századtól említik a források. A magyarság nem sokkal a honfoglalás után benépesítette a területet, s a középkorban végig magyar népességű volt. Az etnikai egység a 15-16. században bomlott meg, mikor is románok költöztek be a területre. A 18. században néhány német faluval is bővült az etnikai paletta. Ma nagyjából már románok lakják, jelentős magyar lakossággal.

Krasznára a lovasok este hét óra környékén érkeztek meg. A lovakat már három napja csak vezetni tudták, mert az út csak aszfalton vezetett. A krasznai polgármester Pop Imre szívélyesen fogadta a vándorokat, a lovakat egy marhaistállóban helyezték el, ahol borjúk társaságában tölthették az éjszakát. A lovasok egy panzióban kaptak szállást a krasznai önkormányzat jóvoltából.

A Zilahtól 14 kilométerre fekvő Árpád-kori települést a Kraszna folyó szeli ketté. Református temploma a 14. század végén épült négy tornyos épület, belsejét a 17. században készített festett kazettás mennyezet díszíti. Ma is döntően kálvinista magyarok lakják. Kraszna testvértelepülései a magyarországi Akasztó, Imrehegy és Kiskunlacháza, így elmondható, hogy az anyaországgal való kapcsolattartása igen példaeértékűnek tekinthető.

Másnap, a bőséges ordás reggelit követően tovább indultak a fiúk. Nehéz terep várt rájuk, hiszen Krasznát félkörív alakban a Meszes-hegység veszi körül, melyen át kellett kelni. A Meszes-hegység az Erdélyi-sziget-hegység északi részén fekszik, annak alacsonyabb részei közé tartozik. Legmagasabb csúcsa a Perjei Magura 988 méteres magasságával, átlag magassága 700 méter, leginkább bükk- és tölgyerdők borítják. Nevét a hegység belsejében található sok mészkőről kapta, de jelentős ásványi kincse még a homokkő, az alabástrom a csillámpala és a gipsz.

A csapat a térképen jelzett, hegységen átvezető földutakat nem találta, egyrészt mert nem is voltak, másrészt, mert 30-40 cm-es hó borította az észak-nyugati lejtőket. Emiatt mintegy 30 kilométeres plusz utat kellett megtenniük, így csak március 14-én, hajnali négy órakor értek át a hegység túloldalára.

Innen három óra, autóban történt alvás után, újabb 25 kilométer megtétele után jutottak el **Vár almásra**

, ahol Bálint Ferenc nyugalmazott tiszteletes és felesége, Erzsébet asszony vendégszeretetét élvezhették. A Bánffy-hunyadtól 12 kilométerre fekvő települést 1239-ben említik először az írott források. A tatárjárás előtt bencés kolostora volt, melynek köveiből épült fel később Almás vagy más néven Dezső-vára. A falu feletti dombtetőn még most is jól látható Kalotaszeg egyik végvárának húsz méter magas öregtornya. Református magyar népe már csak 18%-át teszi ki az összlakosságnak.

Írta: Béres Sándor-Kürtössy Péter

2012. március 26. hétfő, 06:00 - Módosítás: 2012. március 26. hétfő, 06:43

